

MAL 2023 -suunnitelman hyväksyminen

Kunnanvaltuusto 13.11.2023 § 92

286/00.04.02/2023

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se päättää hyväksyä tämän asian liitteenä olevan MAL 2023 -suunnitelman sekä merkitä tiedokseen MAL 2023 vaikutusten arviointiselostuksen (SOVA).

Raideliikenteen varikon osalta todetaan seuraavaa:

Kirkkonummen kunta on aiemmin päätöksissään ja lausunnoissaan vastustanut raskaan raideliikenteen varikon sijoittamista Kirkkonummelle. Kirkkonummen kunta toteaa MAL-sopimuksen hyväksymisen yhteydessä omana kannanottonaan sen, että Rantaradan varikon paikka on vielä avoin. Asiasta on sovittava yhdessä Espoon kaupungin, Kirkkonummen kunnan sekä joukkoliikenteen operaattorien ja varikon toteuttaja- ja rahoittajatahojen kanssa.

Kirkkonummen kunta korostaa niin HSL:n hallituksen kuin HSYK:n 12.9.2023 tekemiä päätöksiä asiasta: Poistetaan rantaradan varikkoja koskevasta kohdasta MAL-suunnitelman sivulla 35 olevat lauseet: "Rantaradalta Kaukalahden ja Kirkkonummen läheisyydestä parhaimmiksi varikko sijainneiksi on tunnistettu Mankin ja Luoman alueet. Aiemmin tarkastelussa ollut Kirkkonummen Vuohimäki on jätetty pois tarkasteluista suuren siirtoajotarpeen ja mahdollisten kapasiteettiongelmienvuoksi." Näin jäljelle jää seuraava kappale: "Rantaradan osalta toimivaksi varikon sijainniksi on tunnistettu Kaukalahden liikennepaikan läheisyys, joka toimii tulevaisuudessa Espoon kaupunkiradan pääteasemana. Varikon olisi hyvä sijaita lähellä Kirkkonummea, jolloin varikko palvelisi mahdollisimman hyvin myös Kirkkonummelle ja Siuntioon päättyvää liikennettä."

Käsittely

Yhdyskuntatekniikan johtaja Anna-Kaisa Kauppinen esitteli asiaa kokouksessa.

Päätös

Kunnanvaltuusto päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.

Päätöshistoria

Kunnanhallitus 06.11.2023 § 378

Valmistelija

Yhdyskuntatekniikan palvelualueen johtaja Anna-Kaisa Kauppinen, kunnanarkkitehti Tero Luomajärvi
etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi, puh. 09 29671 (vaihde)

Päätösehdotus

Kunnanjohtaja Sailas Virpi

Kunnanhallitus päättää

1

esittää kunnanvaltuustolle, että se päättää hyväksyä tämän asian liitteenä olevan MAL 2023 -suunnitelman sekä merkitä tiedokseen MAL 2023 vaikutusten arviointiselostuksen (SOVA)

2

tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Käsittely

Yhdyskuntatekniikan johtaja Anna-Kaisa Kauppinen esitteli asiaa.

Puheenjohtaja julisti keskustelun päättyneeksi ja totesi että keskustelun aikana Ulf Kjerin on jättänyt seuraavan lisäysehdotuksen:

Raideliikenteen varikko (Kjerin Ulf)

Kirkkonummen kunta on aiemmin päätöksissään ja lausunnoissaan vastustanut raskaan raideliikenteen varikon sijoittamista Kirkkonummelle. Kirkkonummen kunta toteaa MAL-sopimuksen hyväksymisen yhteydessä omana kannanottonaan sen, että Rantaradan varikon paikka on vielä avoin. Asiasta on sovittava yhdessä Espoon kaupungin, Kirkkonummen kunnan sekä joukkoliikenteen operaattorien ja varikon toteuttaja- ja rahoittajatahojen kanssa.

Kirkkonummen kunta korostaa niin HSL:n hallituksen kuin HSYK:n 12.9.2023 tekemiä päätöksiä asiasta: Poistetaan rantaradan varikkoja koskevasta kohdasta MAL-suunnitelman sivulla 35 olevat lauseet: "Rantaradalta Kaukalahden ja Kirkkonummen läheisyydestä parhaimmiksi varikko sijainneiksi on tunnistettu Mankin ja Luoman alueet. Aiemmin tarkastelussa ollut Kirkkonummen Vuohimäki on jätetty pois tarkasteluista suuren siirtoajotarpeen ja mahdollisten kapasiteettiongelmienvuoksi." Näin jäljelle jää seuraava kappale: "Rantaradan osalta toimivaksi varikon sijainniksi on tunnistettu Kaukalahden liikennepaikan läheisyys, joka toimii tulevaisuudessa Espoon kaupunkiradan pääteasemana. Varikon olisi hyvä sijaita lähellä Kirkkonummea, jolloin varikko palvelisi mahdollisimman hyvin myös Kirkkonummelle ja Siuntioon päättyvää liikennettä."

Lisäysehdotusta kannattivat Arttu Lankinen, Timo Haapaniemi, Anna Sahiluoma ja Anneli Granström.

Puheenjohtajan tiedustellessa lisäysehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti

1

esittää kunnanvaltuustolle, että se päättää hyväksyä tämän asian liitteenä olevan MAL 2023 -suunnitelman sekä merkitä tiedokseen MAL 2023 vaikutusten arviointiselostuksen (SOVA).

Raideliikenteen varikon osalta todettiin lisäksi seuraavaa:

Kirkkonummen kunta on aiemmin päätöksissään ja lausunnoissaan vastustanut raskaan raideliikenteen varikon sijoittamista Kirkkonummelle. Kirkkonummen kunta toteaa MAL-sopimuksen hyväksymisen yhteydessä omana kannanottonaan sen, että Rantaradan varikon paikka on vielä avoin. Asiasta on sovittava yhdessä Espoon kaupungin, Kirkkonummen

kunnan sekä joukkoliikenteen operaattorien ja varikon toteuttaja- ja rahoittajatahojen kanssa.

Kirkkonummen kunta korostaa niin HSL:n hallituksen kuin HSYK:n 12.9.2023 tekemiä päätöksiä asiasta: Poistetaan rantaradan varikkoja koskevasta kohdasta MAL-suunnitelman sivulla 35 olevat lauseet: "Rantaradalta Kaukalahden ja Kirkkonummen läheisyydestä parhaimmiksi varikko sijainneiksi on tunnistettu Mankin ja Luoman alueet. Aiemmin tarkastelussa ollut Kirkkonummen Vuohimäki on jätetty pois tarkasteluista suuren siirtoajotarpeen ja mahdollisten kapasiteetti-ongelmien vuoksi." Näin jäljelle jää seuraava kappale: "Rantaradan osalta toimivaksi varikon sijainniksi on tunnistettu Kaukalahden liikennepaikan läheisyys, joka toimii tulevaisuudessa Espoon kaupunkiradan pääteasemana. Varikon olisi hyvä sijaita lähellä Kirkkonummea, jolloin varikko palvelisi mahdollisimman hyvin myös Kirkkonummelle ja Siuntioon päättyvää liikennettä."

2

tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Tiedoksi

HSL-toimikunta, MAL-neuvottelukunta, Helsingin seudun kunnat, KUUMA-seutu, Uudenmaan liitto, Uudenmaan ELY-keskus sekä Kirkkonummen kunnan palvelualueet.

Selostus

Helsingin seudun yhteistyökokous HSYK päätti lähettää suunnitelmaluonnoksen ja sen vaikutusten arvioinnin lausunnoille kokouksessaan 29.3.2023. Vastaavasti HSL:n hallitus käsitteli kokouksessaan 28.3.2023 MAL 2023 -suunnitelman luonnoksen ja sen vaikutusarviointiselostuksen luonnoksen lähettämistä lausunnoille ja päätti lausunnoille lähettamisestä.

MAL 2023 -suunnitelmaluonnos ja sen vaikutusten arviointi olivat lausuntokierroksella 3.4.-25.5.2023 välisen ajan. Suunnitelmasta ja sen vaikutusten arvioinnista saatiin yhteensä 47 lausuntoa tai kannanottoa sekä 10 asukaspalautetta. Kirkkonummen kunnanvaltuusto antoi lausuntonsa kokouksessaan 22.5.2023 § 37.

Helsingin seudun luottamushenkilöt ovat osallistuneet ja antaneet näkemyksensä MAL 2023 -suunnitelman valmisteluun webinaareissa tammikuussa ja syyskuussa 2021 sekä visio ja tavoitteet -seminaarissa ja pienryhmätyöskentelyssä lokakuussa 2021. Ensimmäistä suunnitelmaversiota ja sen vaikutusten arvioinnin tuloksia käsiteltiin Helsingin seudun kuntien luottamushenkilöiden kanssa seminaarissa ja pienryhmätyöskentelyssä toukokuussa 2022. Toiseen suunnitelmaversioon luottamushenkilöt antoivat näkemyksensä seminaarissa ja pienryhmätyöskentelyssä lokakuussa 2022. Lisäksi suunnitelman sisältöjä on käsitelty seudun poliittisessa ryhmässä keväällä ja elokuussa 2023.

Suunnitelma on viimeistelty seudun kunnista ja muilta lausunnonantajilta saadun palautteen sekä HLJ-toimikunnan ja MAL-neuvottelukunnan kokouksissa 21.6.2023 ja 21.8.2023 sovitun mukaisesti sekä yhteensovittaen kirjauksia aiempien poliittisten neuvotteluiden perusteella tehtyjen muutosten kanssa. Muutoksissa on huomioitu pääministeri Orpon hallitusohjelman kirjauksia soveltuvien osien.

Lisäksi muutoksissa on huomioitu seuraavia periaatteita:

- Asioiden ja toimenpiteiden seudullinen merkitys ja vaikuttavuus sekä lausuntojen painotukset
- Asioiden ja toimenpiteiden vaikutukset suhteessa MAL-tavoitteisiin
- Toimenpiteiden uudelleenmuotoilut seudullisen hyväksyttävyyden saavuttamiseksi

Suunnitelmaan tehdyt keskeiset muutokset

- Kärkitoimenpiteitä muutettu
  - o Selvitettävät asiat poistettu kärkitoimenpiteistä.
  - o Lisätty ajoneuvokannan uudistumisen vauhdittaminen ja erityisesti raskaan liikenteen osalta
- Asumisen toimenpiteitä uudelleenmuotoiltu
  - o Kunnat ohjaavat tarvittaessa huoneisto- ja talotyyppi-, hallinta- ja rahoitusjakaumaa asuntotuotannon monipuolisuuden, laadun ja asuinalueiden tasapainoisen kehityksen varmistamiseksi. Perustelu: Uudelleenmuotoiltu suunnitelmaan, sillä enemmistö seudun kunnista esitti kirjauksen sisällyttämistä suunnitelmaan lausuntopalautteessa.
  - o Ohjaus tapahtuu edelleen kuntatasolla kuntien harkinnassa, mutta lausuntopalautteen perusteella haluttiin sisällyttää suunnitelmaan vahvempi seututasoinen suositus ohjauksesta, ilman kirjausta seututasoinen suositus tarkastella huoneisto- ja talotyyppi-, hallinta- ja rahoitusjakaumaa puuttuisi suunnitelmasta kokonaan.
- Asuntokannan monipuolisuuden ja asuntomarkkinoiden toimivuuden varmistamiseksi kehitetään vuokra- ja omistusasumisen väliin sijoittuvia ns. välimuodon malleja yhdessä asumisen toimijoiden ja valtion kanssa. Perustelu: Lisätty lausuntopalautteen perusteella, sillä kaikki seudun kunnat (Helsinki, Espoo, Vantaa +KUUMA) kannattivat virallisissa lausunnoissaan asumisen välimuodon mallien kehittämistoimenpidettä. Perusteluina mainittiin mm., että ARA-tuotannon ohella tarvitaan myös muita välimuodon asumisen malleja esimerkiksi vuokratulovaltaisten alueiden asuntokannan monipuolistamiseen. Ehdotus on kompromissi, sillä haluttiin välttää käyttämästä termiä kohtuuhintainen.
- Päivitetty ja uudelleenmuotoiltu asumisen osioiden leipätekstejä yhteensovittaen poliittisten neuvottelujen kirjauksia ja lausuntopalautetta. (Muutostekstit ovat suunnitelmaluonnoksessa ja taustaraportissa punaisella ja vanhat tekstit punaisella yliviivattuna. Uudelleenmuotoilut on tehty mahdollisimman pienillä muutoksilla yhteensovittaen ja perustellen)
- Valtio kompensoi ALV:n noston 10 %:sta 14 %:iin seudun joukkoliikenteelle.
- Investointiohjelma

- o Lapinkylän asema lisätty
- o Metroasemien peruskorjauspaketti lisätty
- o Vt 25 Kapulin eritasoliittymä siirretty vuosien 2028-2031 koriin
- o Satamatunneli ja kytetyvät tiehankkeet lisätty koriin 2028-2031
- o Helsingin päärautatieaseman vaihtoyhteyksien parantaminen lisätty suunnitteluohjelmaan
- o Vt 4 kehittäminen ja Viikin-Malmin pikaraitiotie hanke yhdistetty vt 4-hankekokonaisuudeksi
- o Lisätty kirjaus siitä, että investointiohjelman ohella on muita hankkeita, joita tulee edistää kuntien ja valtion yhteistyössä.
- o Pienhankeohjelmaa päivitetty
- Pysäköintipolitiikan kirjausta muokattu
- Liityntäpysäköintikirjaukset täydennetty päivitetyn toimenpideohjelman mukaisesti
- Hankeyhtiöitä koskevat kirjaukset muokattu hallitusohjelmaa mukaillen
- Lähijunaliikenteen varikkoja koskevia kirjauksia muokattu
- Nopeusrajoitusten alentaminen siirretty maankäyttöä koskevaksi toimenpiteeksi.
- Kartoja päivitetty
  - o Lisätty uudet kartat hankeyhtiöistä sekä yhdistelmäkartta juna- ja metroasemista sekä kaupunki-uudistusalueista
  - o Elinkeinokarttaa muokattu
  - o Joukkoliikenteen runkoverkkokarttaa muokattu

Taustaa

Helsingin seudun maankäytön (M), asumisen (A) ja liikenteen (L) MAL 2023 -suunnitelma on strateginen, Helsingin seudun 14 kuntaa kattava suunnitelma. Suunnitelma ilmaisee seudun kuntien yhteisen tavoitetilan seudun kehityksestä vuoteen 2040 ja luo näkemystä vuoteen 2060 asti. Visiona on, että Helsingin seutu on vuonna 2040 Euroopan kestävimmin kasvava ja ihmisläheisin metropolialue. Suunnitelmakokonaisuus kattaa myös lakisääteisen liikennejärjestelmäsuunnitelman. Vaikutusten arviointi puolestaan täyttää SOVA-lain (laki viranomaisten ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista 200/2005) vaatimukset ja arviointia on tehty liikenteen lisäksi maankäytön ja asumisen keskeisistä teemoista.

MAL 2023:n visio, tavoitteet, tavoitetasot ja arviointikokonaisuudet päätettiin alkuvuonna 2022. Kokonaisuus yhdessä arviointiohjelman kanssa hyväksyttiin HSL-hallituksessa 8.2.2022, HSYK:ssä 16.2.2022 ja KUUMA-johtokunnassa 17.3.2022. Visiona on, että Helsingin seutu on vuonna 2040 Euroopan kestävimmin kasvava ja ihmisläheisin metropolialue. Seutu saavuttaa vision mukaisen tulevaisuuden vuoteen 2040 mennessä vastaamalla suunnitelmalle asetettuihin kolmeen

pää tavoitteeseen: hiilineutraaliin, hyvinvoivaan ja menestyvään Helsingin seutuun.

MAL 2023 -suunnitelman keskeinen sisältö

MAL-suunnitelma tiivistää keskeiset yhdyskuntarakenteen, liikennejärjestelmän ja asuntotarjonnan kehittämisen toimenpiteet ja seudun tavoitellut ominaispiirteet, jotka toteuttavat suunnitelmalle asetettuja tavoitteita. Kiteytetysti MAL 2023 -suunnitelman sisältö voidaan kuvata viiden kohdan mukaan:

- Jatketaan Helsingin seudun yhdyskuntarakenteen pitkäjänteistä tiivistämistä, erityisesti keskuksiin ja raideliikenteeseen tukeutuen sekä nykyistä liikennejärjestelmää täysimääräisesti hyödyntäen.
- Rakennetaan Helsingin seudun asukkaiden tarpeisiin monipuolisia ja laadukkaita asumisen vaihtoehtoja ja uudistetaan määrätietoisesti asuinalueita, jotka uhkaavat jäädä kehityksestä jälkeen.
- Panostetaan aiempaa vahvemmin Helsingin seudun kestävästä liikennejärjestelmän kehittämiseen ja varmistetaan tehokas joukkoliikennejärjestelmä myös tulevaisuudessa.
- Seudullisella ja kansallisella tasolla toteutetaan monipuolisia toimenpiteitä, joilla vähennetään liikenteen päästöjä ja asumisen energiankulutusta.
- Vahvistetaan Helsingin seudun elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä kehittämällä keskeisiä elinkeinoalueita sekä parantamalla kansainvälistä saavutettavuutta ja logistiikan tehokkuutta.

•

Suunnitelman kärkitoimenpiteet on jaettu viiden keskeisen teeman alle:

Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen

- Rakennetaan 16 500 uutta asuntoa vuosittain.
  - o Kirkkonummen vuosittavoite on 430 uutta asuntoa.
  - o Kirkkonummen vuosittavoite on asemakaavoittaa uutta asumisen rakennusoikeutta 39 100 k-m².
- Kohdistetaan 95 % seudun uudesta asuntotuotannosta ensisijaisille vyöhykkeille.
- Mahdollistetaan maankäytön tiivistyminen (mm. asemanseutujen kehittäminen, maanteiden uudet liittymät).

Asumisen monipuolisuus ja kaupunki uudistus

- Toteutetaan ARA-asuntotuotantoa pääkaupunkiseudun kunnissa 30 % ja KUUMA-kunnissa 20 % vuosittaisesta asuntotuotantotavoitteesta.
- Ohjataan huoneisto- ja talotyyppi sekä hallintamuoto- ja rahoitusjakaumaa.
- Ehkäistään alueellista eriytymistä kaupunki uudistuksen keinoin.
-

Kestävä liikennejärjestelmä

Varmistetaan joukkoliikenteen kilpailukyky palvelutasolla ja lipun hinnalla.

- Kehitetään kestävien matkaketjujen toimivuutta (ml. joukkoliikenteen nopeutustoimet).
- Varmistetaan joukkoliikennejärjestelmän toimivuus (ml. varikot).
- Toteutetaan keskeiset kaupunkiraidehankkeet.
- Toteutetaan pyöräilyn pääverkko.
- Toteutetaan juna- ja metroasemien parantamistoimenpiteitä.

Päästövähennykset

- Vauhditetaan ajoneuvokannan käyttövoimamuutosta vaihtoehtoisten polttoaineiden jakeluverkostoa kehittämällä sekä mm. ympäristövyöhykkeitä selvittämällä.
- Tuetaan erityisesti raskaan liikenteen ajoneuvokannan uudistumista.
- Toteutetaan tiukempaa pysäköintipolitiikkaa.
- Vähennetään asuntojen ostoenergiankulutusta ja rakennetaan uusiutuvaa energiantuotantoa.
- Edistetään vähähiilisten materiaalien ja puun käyttöä rakentamisessa.
-

Elinkeinoelämän toimintaedellytykset

- Toteutetaan tieverkon kehittämistoimia tavara- ja joukkoliikenteen edellytyksiä parantaen.
- Toteutetaan raskaan liikenteen taukopaikat.
- Huomioidaan elinkeinoelämän tila- ja kuljetustarpeet maankäytön suunnittelussa sekä liikennejärjestelmän ja maankäytön yhteensovittamisessa.

Investointiohjelma

MAL-investointiohjelma on laadittu vuosille 2024-2035 ja hankkeet on määritetty kolmeen koriin vuosille 2024-2027, 2028-2031 ja 2032-2035. Investointiohjelmaan on muodostettu eri liikennemuotojen ja seudun alueiden näkökulmasta tasapainoinen kokonaisuus, jonka vaikutukset vastaavat MAL 2023 -suunnitelman tavoitteisiin (hiilineutraali, hyvinvoiva, menestyvä).

MAL-investointiohjelman korissa vuosille 2024-2027 ovat Kirkkonummen alueelta seuraavat kohteet: Masanportin eritasoliittymä Kehä III:lla sekä Kirkkonummen ja Masalan asemien parantaminen.

Yksi lähijunaliikenteen uusista varikoista sijaitsee Espoon ja Kirkkonummen rajan tuntumassa. Suunnitelman kirjauksen mukaan kunnat tekevät sitovat päätökset uusista varikoista vuoden 2024 aikana. Valtio osallistuu varikoiden suunnittelu- ja rakentamiskustannuksiin 30 %:n osuudella.

Investointiohjelmassa on mukana hankkeita, jotka tukevat seudun logistiikan tai maankäytön edellytyksiä tai näitä molempia. Lähtökohtana on ollut muodostaa jatkumo MAL 2019-suunnitelman investointiohjelmalle sekä yhteensovittaa investointiohjelmaa Väyläviraston valtakunnalliseen investointiojelmaan. Hankkeiden osalta on huomioitu niiden suunnitelmavalmius ja toteutettavuus sekä seudullinen vaikuttavuus, kustannustehokkuus ja vaikutus maankäytön tai tavaraliikenteen kehittymiseen. Investointiohjelman kokonaiskustannukset ovat arviolta 3,9 mrd. euroa. Investointiohjelman ohella on muita hankkeita, joita tulee edistää kuntien ja valtion yhteistyössä.

Vaikutusten arviointi

Suunnitelman vaikutuksia on arvioitu vaikutusten arviointiohjelmassa määritettyjen teemojen pohjalta. Vaikutuksia on arvioitu arviointikehikon pohjalta, joka teemat liittyvät ympäristövaikutuksiin, sosiaalisiin vaikutuksiin ja taloudellisiin vaikutuksiin.

Suunnitelman kolmen päätavoitteen (hiilineutraali, hyvinvoiva, menestyvä) toteutumista suunnitelman toimenpitein on selvitetty arviointikokonaisuuksien pohjalta. Arviointikokonaisuuksia on hyödynnetty suunnitelman eri vaiheiden vaikutusten arvioinnissa.

Hiilineutraaliudelle asetettiin arviointikokonaisuus, joka koostuu liikenteen ja asumisen CO₂-päästöistä. CO₂-päästöjen osalta tavoitetasoksi on asetettu, että liikenteen CO₂-päästöt ovat lähellä nollaa vuoteen 2040 mennessä. Lisäksi kestävä yhdyskuntarakenteen ja liikenteen yhteensovittamisessa seudun henkilöautoliikenteen päästöt vähenevät sopusoinnussa kansallisten päästötavoitteiden kanssa. Asumisen CO₂-päästöjen osalta tavoitetasona on, että kokonaisenergiankulutus laskee vuoteen 2040 mennessä kuntien omien hiilineutraaliustavoitteiden mukaisesti.

Menestyvä -tavoitteen päämittariksi asetettiin yhteiskuntataloudellinen tehokkuus. Yhteiskuntataloudellisen tehokkuuden tavoitetaso on, että suunnitelman toimenpiteiden ja maankäytön tehokkuuden tuottamien hyötyjen ja järjestelmätason kustannuksien suhde on vähintään yli 1.

Hyvinvoiva -tavoitetta on arvioitu alueiden tasapainoisen kehityksen arviointikokonaisuudella, joka pitää sisällään joukon laadullisia mittareita. Arviointikokonaisuus perustuu asumisen, palveluiden, saavutettavuuden, viher- ja virkistysalueiden ja muiden keskeisten paikkatietoaineistojen tarkasteluun yhdessä väestöä kuvaavan sosioekonomisen yhdistelmäindikaattorin kanssa. Tavoitetasoksi on määritetty neliportaisen luokittelun 3. taso "kannustava" (luokat: "vähäinen vaikutus, mahdollistava, kannustava, vahva vaikutus").

MAL 2023 -suunnitelman vaikutusten arviointiselostus on laadittu lopullisen suunnitelmaversioon pohjalta. Vaikutusten arvioinnin keskeiset tulokset olivat seuraavat:

- Liikenteen CO₂-päästöt (ei muutosta edelliseen tarkasteluun): Liikenteen CO₂ -päästöt laskevat noin puoleen vuoden 2005 tasosta. Suunnitelman toimenpiteillä päästöt vähenevät vain noin kolme prosenttiyksikköä. Päästötavoitetta ei voida saavuttaa ilman henkilöautojen liikennesuoritteeseen vaikuttavia keinoja. Päästötavoitteiden saavuttaminen edellyttää myös muutoksia raskaan liikenteen kalustossa ja käyttövoimissa sekä logistiikan tehostamista. Joukkoliikenteen päästöt vähenevät, mutta niiden vaikutus jää kokonaiskuvassa pieneksi.
- Asumisen energiankulutus (ei muutosta edelliseen tarkasteluun): Vuosittainen ostoenergiantarve laskee noin 2 % vuoteen 2040 mennessä. MAL-suunnitelman toimenpiteillä kannustava vaikutus.
- Tasapainoisen kehityksen arviointikokonaisuus (ei asteikollista muutosta edelliseen tarkasteluun): Viimeistely ehdotus kannustaa luonnosta selkeäsanaisemmin edistämään laadukasta ja monipuolista asuntotuotantoa, vaikka päämäärä ei ole tullut muutosta.
- Yhteiskuntataloudellinen tehokkuus: Suunnitelman hyödyt jäävät hieman kustannuksia pienemmiksi eli yhteiskuntataloudellinen tehokkuus on hieman alle yhden, 0,97. Suurimmat hyödyt ovat seurausta joukkoliikenteen käyttäjille edullisemmista lipunhinnoista ja liikennejärjestelmän käyttäjien matka-aikasäästöistä. Joukkoliikenteen käytön lisääntymisen myötä tieliikenteen ruuhkautuminen vähenee ja syntyy merkittäviä matka-aikasäästöjä. Ilman vuosittaista lisäjoukkoliikennetukea yhteiskuntataloudellinen tehokkuus on 0,45.

Suunnitelmien ja ohjelmien vaikutusten arvioinnin (SOVA) yhteysviranomaisen mukaan MAL 2023 -suunnitelman vaikutusten arviointi on monipuolinen ja kattava, eikä se edellytä lisätoimenpiteitä.

Jatkovalmistelu ja suunnitelman hyväksyminen

MAL 2023 -suunnitelman hyväksyy maankäyttö- ja asumissisältöjen osalta HSYK ja lähettää ne edelleen kuntien hyväksyttäväksi. Liikennesisältöjen osalta Helsingin seudun liikenne kuntayhtymä HSL:n hallitus hyväksyy suunnitelman jäsenkuntiensa puolesta. Niiden kuntien osalta, jotka eivät ole HSL:n jäseniä, liikennesisällöt hyväksytään KUUMA-johtokunnan lähettämänä kuntakohtaisesti. Maankäytön ja asumisen osalta MAL-suunnitelmasta päättää Helsingin seudun yhteistyökokous HSYK ja seudun kunnat.

Päätöksenteossa MAL 2023 -suunnitelmaan on tehty seuraavat muutokset:

HSL hallitus 12.9.2023:

- Poistettiin sivulla 35 olevat lauseet: "Rantaradalta Kaukalahden ja Kirkkonummen läheisyydestä parhaimmiksi varikkosijainneiksi on tunnistettu Mankin ja Luoman alueet. Aiemmin tarkastelussa ollut Kirkkonummen Vuohimäki on jätetty pois tarkasteluista suuren

siirtoajotarpeen ja mahdollisten kapasiteettiongelmien vuoksi."

HSYK 12.9.2023:

- Sivulle 51 kohtaan 5.2.1. lisättiin lause: "sekä kehittämällä kyliä." "Pientaloasumisen mahdollisuuksia edistetään seudulla monin tavoin, myös tehostamalla ja uudistamalla vanhoja pientaloalueita, sekä kehittämällä kyliä."
- Poistettiin sivulla 35 olevat lauseet: "Rantaradalta Kaukalahden ja Kirkkonummen läheisyydestä parhaimmiksi varikkosijainneiksi on tunnistettu Mankin ja Luoman alueet. Aiemmin tarkastelussa ollut Kirkkonummen Vuohimäki on jätetty pois tarkasteluista suuren siirtoajotarpeen ja mahdollisten kapasiteettiongelmien vuoksi."

KUUMA johtokunta päätti 26.9.2023 omalta osaltaan hyväksyä MAL 2023 -suunnitelman. Samalla johtokunta esittää Kirkkonummen kunnanhallitukselle hyväksyvät MAL 2023 -suunnitelman hyväksymistä maankäytön ja asumisen osalta.

MAL 2023 -suunnitelman pohjalta valmistellaan ja neuvotellaan MAL-sopimuksen päivitys valtiossa ja seudun kuntien kesken.